

Súd: Okresný súd Revúca
Spisová značka: 5P/18/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6814202025
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Prčová
ECLI: ECLI:SK:OSRA:2014:6814202025.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Revúca pred samosudkyňou JUDr. Luciou Prčovou v právnej veci starostlivosti o maloletú G. S. D.. XX.XX.XXXX, H. N. C. Č.. XXX, v konaní zastúpenú kolíznym opatrovníkom Obcou Hucín dieťa rodičov: matky L. S. D.. XX.XX.XXXX, H. N. C. Č.. XXX a otca neuvedeného o návrhu navrhovateľa: Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Revúca, ul. Gen. Viesta 1103/4, Revúca na nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletou, takto

rozhodol:

Súd nad maloletou G. S., D.. XX.XX.XXXX nariaďuje ústavnú starostlivosť, ktorú bude vykonávať Detský domov „Škovránok“, Budovateľov 801, Hnúšťa.

Matka maloletej je povinná prispievať na výživu maloletej G. mesačne výživné vo výške 30 % sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa, podľa zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime v platnom znení, vždy do každého 25-teho dňa v mesiaci vopred k rukám Detského domova „Škovránok“, Budovateľov 801, Hnúšťa, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu na trov konania.

odôvodnenie:

Dňa 08.04.2014 bol súdu doručený návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca na nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletou a na vydanie predbežného opatrenia podľa § 76 ods. 1 písm. b/ O.s.p. ktorým žiadal, aby súd maloletú G. S., D.. XX.XX.XXXX zveril do starostlivosti právnickej osoby, ktorú neskôr označil a to krízového centra Za dôstojný život, Vajanského 71, Lučenec. V návrhu uviedol, že na Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca bol podaný anonymný podnet na preskúmanie situácie v rodine maloletej G., z ktorého vyplývalo, že maloletá údajne nedostáva jesť, matka ju kŕmi vývarom z kostí a dieťa stále plače. Dňa 19.02.2014 Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca uskutočnil v rodine maloletého dieťaťa šetrenie, z ktorého vyplynulo nasledovné: Matka maloletej uviedla, že maloletú G. kojí, plienky pre dieťa sa v domácnosti nenachádzali, dieťa nemalo vybavenú kartičku poistenca verejného zdravotného poistenia. V domácnosti sa nachádzali základné potraviny, v rodine bolo teplo, rodina mala uvarenú polievku. Dňa 26.02.2014 bolo Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca doručené oznámenie MUDr. G., všeobecnej lekárky pre deti a dorast o zanedbávaní starostlivosti matky o maloletú G., z ktorého vyplynulo, že matka maloletej napriek opakovaným pozvaniam a osobnej návštevy detskej sestry sa do poradne nedostavila. Opakované šetrenie v rodine vykonal úrad práce dňa 18.03.2014. Matka bola upozornená na zvýšenú starostlivosť o maloleté dieťa, sľúbila že do poradne pôjde zajtra, teda dňa 19.03.2014. V čase šetrenia sa v domácnosti nachádzali základné potraviny a sušené mlieko, ktorým matka kŕmi maloleté dieťa, ako aj jednorázové plienky pre dieťa. Dňa 20.3.2014 primárka detského oddelenia Nemocnice s poliklinikou v Revúcej, Úradu práce sociálnych vecí a rodiny v Revúcej telefonicky oznámila, že od 19.03.2014 je u nich hospitalizovaná maloletá G. S. z dôvodu podvýživy, pretože dieťa má 3 mesiace a od narodenia pribralo

len 20 dkg. Z tohto dôvodu ho primárka neodporúčala prepustiť do domáceho prostredia a žiadala o jeho umiestnenie do ústavnej starostlivosti. Matka maloletej od jej narodenia s maloletou poradňu detskej lekárky nenavštevovala. Z rozhovoru pracovníkov úradu práce, sociálnych vecí a rodiny s lekárkou Nemocnice s poliklinikou v Revúcej MUDr. R. vyplynulo, že maloletá sa narodila dňa 01.01.2014 s pôrodnou hmotnosťou 2 450 gramov a dňa 19.03.2014 bolo hospitalizované s hmotnosťou 2760 gramov, takže na hmotnosti dieťa pribralo za 2 mesiace a 19 dní 310 gramov. Dňa 28.03.2014 dieťa vážilo 3 100 gramov, teda len počas hospitalizácie za 9 dní pribralo 340 gramov. V domácom prostredí malo dieťa nedostatok výživnej stravy. Okrem podvýživy dieťa netrpí žiadnymi zdravotnými ťažkosťami.

V návrhu ďalej uviedol, že matka maloletej bola z dôvodu tehotenstva prepustená z výkonu trestu odňatia slobody. Matka žila s maloletou G. v domácnosti svojho brata N. S.. Okrem nich žili v obydlí aj manželka brata F. S. a ich tri maloleté deti s ďalšími dvomi maloletými deťmi, ktoré majú v náhradnej osobnej starostlivosti a ktoré sú zároveň biologickými deťmi matky maloletej G. S.. Matka maloletej G. celkovo porodila šesť detí, pričom päť je zverených do náhradnej osobnej starostlivosti príbuzných. Rodina obýva schátralý rodinný dom pozostávajúci z chodby, kuchyne a jednej izby. Prívod elektriny majú pre nedoplatky odpojený. V dome majú umiestnený zdroj pitnej vody, obydlie je vykurované tuhým palivom. Obydlie je účelovo zariadené starším nábytkom, hygiena bývania je na nízkej úrovni. Počas šetrenia vykonaného v domácnosti dňa 01.04.2014 matka uviedla, že sa maloletej G. chce vzdať z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov, pretože nemá žiadny príjem. Matke nevznikol nárok na rodičovský príspevok, nakoľko súrodenci dieťaťa sú zverení do náhradnej osobnej starostlivosti príbuzných. Dávku v hmotnej núdzi a prídavok na dieťa si matka nevybavila. Vlastné prístrešie matka maloletej nemá. Matka maloletej osobnú starostlivosť o ňu zabezpečiť nedokáže. Úrad práce uviedol, že nemá vedomosť o inej fyzickej osobe, ochotnej vykonávať náhradnú osobnú starostlivosť o maloletú G..

Uznesením zo dňa 10.04.2014, č.k. 5P/18/2014 - 11 súd dočasne zveril maloletú do ústavnej starostlivosti krízového strediska Za dôstojný život, Vajanského 7A, Lučenec, nakoľko sa v plnom rozsahu stotožnil s dôvodmi uvedenými v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia.

Dokazovanie súd vykonal výsluchom účastníkov a to Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca a Obce Hucín ako kolízneho opatrovníka maloletej a listinnými dôkazmi, najmä rodným listom maloletej, oznámením MUDr. M. Z. G. - primárky detského oddelenia NsP Revúca, n.o., správou kolízneho opatrovníka z prešetrenia pomerov v rodine maloletej a správou o maloletej z Krízového strediska „Za dôstojný život“ ako aj potvrdeniami Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Revúca na matku maloletej a zistil nasledujúci skutkový stav veci:

Z rodného listu maloletého dieťa vyplynulo, že sa maloletá narodila dňa 01.01.2014 matke L. S., D.. XX.XX.XXXX, otec dieťaťa v rodnom liste uvedený nie je. Z oznámenia MUDr. M. Z. G. zo dňa 09.04.2014 vyplynulo, že dieťa bolo v nemocnici opakovane hospitalizované. V januári 2014, v novorodeneckom veku, bolo dieťa prijaté pre uroinfekciu a hypotrofiu (zaostávanie vo vývoji a podvýživa). Od jej prepustenia nebola vôbec vyšetrená u obvodného pediatra. Na podnet pracovníčky úradu práce, matka s dieťaťom dňa 19.03.2014 prvýkrát navštívila obvodného pediatra. Pre ťažkú podvýživu bolo dieťa odoslané na hospitalizáciu. Pri prijímaní na detské oddelenie Nemocnice s poliklinikou v Revúcej malo dieťa ako 11 týždňový kojenec váhu 2 700 gramov, pričom pôrodná váha dieťaťa bola 2 450 gramov. Od hospitalizácie na oddelení je dieťa čulé, pribiera, hmotnostný prírastok bol 800 gramov (pozn. súdu v priebehu 10-tich dní). Uviedla taktiež, že do doby umiestnenia dieťaťa do ústavnej starostlivosti je dieťa možné ponechať v starostlivosti Nemocnice s poliklinikou Revúca.

Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Revúcej z prešetrenia pomerov v rodine maloletej a z výsluchu pracovníka úradu práce na pojednávaní vyplynulo, že mal. G. bola od narodenia v starostlivosti matky - L. S., ktorá bola z dôvodu tehotenstva prepustená z výkonu trestu odňatia slobody. Matka žila s maloletou a aj v súčasnosti žije v domácnosti svojho brata N. S.. V domácnosti ďalej žije manželka N. S. a ich tri biologické maloleté deti ako aj ďalšie dve deti - O. S., D.. XX.X.XXXX a F. S., D.. XX.X.XXXX, ktoré sú biologickými deťmi L. S. a boli zverené jej švagrinej do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodina obýva malý schátralý domček, pozostávajúci z chodby, kuchyne a jednej izby. Prívod elektriny bol pre nedoplatky zastavený. Hygiena bývania je na nízkej úrovni.

Matka maloletej nemá vlastné prístrešie. Porodila celkovo 6 detí, 5 z nich je zverených do náhradnej osobnej starostlivosti príbuzných. G. S., D.. X.X.XXXX a U. S., D.. XX.X.XXXX boli rozsudkom

Okresného súdu Veľký Krtíš zo dňa 16.9.2013, sp. zn. 7P 71/2013 a mal. M. S., D.. X.XX.XXXX rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš zo dňa 12.2.2012, č.k. 7P 59 2012 zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky S. N.G., mal. O. S., D.. XX.X.XXXX a F. S., D.. XX.X XXXX boli rozsudkom Okresného súdu Revúca zo dňa 8.7.2013, č. k. 7P 32/2013 - 78 zverení do náhradnej osobnej starostlivosti pani F. S., švagrinej L. S..

Zo šetrenia vykonaného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Revúcej v rodine maloletej pred podaním návrhu vyplynuli skutočnosti týkajúce sa starostlivosti matky o maloletú G. S., ktoré sú uvedené v úvodnej časti odôvodnenia rozsudku a ktoré súd považoval za preukázané. Starostlivosť o maloletú tak ako bola opísaná úradom práce v návrhu bola potvrdená aj výpoveďou kolízneho opatrovníka maloletej - Obcou Hucín. Bolo ním taktiež potvrdené, že pri opakovaných návštevách u matky maloletej bola terénnymi sociálnymi pracovníkmi upozorňovaná na potrebu návštevy detského lekára s maloletou, pričom tieto upozornenia nerešpektovala. Matka dieťa nekojila, nepodávala mu ani umelú kojeneckú výživu, krmila ho bežným polotučným mliekom, ktoré však pri návšteve terénnych sociálnych pracovníkov zakúpené nemala.

Zo správy úradu práce z prešetrenia pomerov vyplynulo, že počas šetrenia matka neprejavila dostatočný záujem starať sa o maloletú G., sama pracovníčke úradu práce sociálnych vecí a rodiny uviedla, že sa o maloletú postarať nevie. Zo správy krízového strediska „Za dôstojný život“ vyplynulo, že od umiestnenia maloletej do zariadenia, matka o maloletú neprejavila žiadny záujem, neprišla ju navštíviť a nekontaktovala zariadenie ani telefonicky za účelom zistenia zdravotného stavu maloletej. Zo správy taktiež vyplynulo, že maloletá je umiestnená u profesionálneho rodiča, zdravotne a vývojovo prospieva dobre.

Zo správy taktiež vyplynulo, že v súčasnosti úrad práce nemá vedomosť o žiadnej fyzickej osobe spôsobilnej a ochotnej vykonávať nad maloletou náhradnú osobnú starostlivosť. V konaní nevyšlo najavo, že by maloletú bolo možné umiestniť do pestúnskej starostlivosti.

Z potvrdení Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Revúca mal súd preukázané, že matka maloletej je nezamestnaná, nie je v evidencii uchádzačov o zamestnanie, nie je poberateľkou dávky v hmotnej núdzi, od 1.1.2014 do 30.4.2014 poberala prídavok na mal. G. S.Ú..

Podľa ust. § 54 ods. 1 zákona o rodine v platnom znení náhradná osobná starostlivosť alebo pestúnska starostlivosť má prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti.

Podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine v platnom znení Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov a maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

Podľa ust. § 54 ods. 4 Zákona o rodine v platnom znení súd môže výnimočne nariadiť ústavnú starostlivosť aj vtedy, ak jej nariadeniu nepredchádzali iné výchovné opatrenia. Výnimočnosť prípadu a neúčelnosť iného výchovného opatrenia musí byť preukázaná.

Podľa ust. § 54 ods. 5 Zákona o rodine v platnom znení súd v rozhodnutí, ktorým nariaduje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o nariadení ústavnej starostlivosti súd vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na citové väzby maloletého dieťaťa k súrodencom a na ich zachovanie.

Podľa ust. § 55 ods. 2 Zákona o rodina v platnom znení ak súd nariadil ústavnú starostlivosť z dôvodov, ktoré sú na strane rodičov, v rozhodnutí zároveň určí rodičom dieťaťa primeranú lehotu na úpravu ich rodinných a sociálnych pomerov tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa.

Podľa ust. § 81 ods. 1 zákona o rodine v platnom znení ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

Podľa ust. § 81 ods. 2 Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené.

V predmetnom konaní mal súd preukázané, že matka maloletej G. S. od jej narodenia nezabezpečovala starostlivosť o maloletú riadnym spôsobom - z hľadiska zdravotného ani z hľadiska výživy maloletej, ohrozila jej vývoj a zdravie tým, že s maloletou od jej narodenia do jej (skoro) troch mesiacov ani raz nenavštívila detského lekára, pričom v takomto útlom veku dieťaťa sú návštevy detského lekára povinné minimálne v mesačných intervaloch. Matka detskú lekárku prvýkrát navštívila až skoro v troch mesiacoch veku dieťaťa, kedy detská lekárka zistila, že maloletá je natoľko podvyživená, že si jej stav vyžadoval okamžitú hospitalizáciu v nemocnici, kde sa vývojový stav maloletej z hľadiska výživy a priberania na hmotnosti stabilizoval. Bolo taktiež preukázané, že matka maloletej nemá o starostlivosť o ňu skutočný a dostatočný záujem a s najväčšou pravdepodobnosťou starostlivosť o svoje dieťa zabezpečovať ani nevie, čo sa prejavilo vo vyššie opísanom konaní matky. Takýmto spôsobom matka vážne ohrozila maloletú na jej vývoji a zdraví, preto bolo potrebné maloleté dieťa z jej starostlivosti odňať. V priebehu konania sa nepodarilo zistiť inú vhodnú fyzickú osobu, ktorej by bolo možné zveriť mal. G. do náhradnej osobnej starostlivosti, ani vhodnú osobu na zverenie dieťaťa do pestúnskej starostlivosti preto súd, vychádzajúc z ust. § 54 ods. 2 Zákona o rodine nariadil nad maloletou ústavnú starostlivosť.

V zmysle ust. § 55 ods. 2 Zákona o rodine ak súd nariadil ústavnú starostlivosť z dôvodov, ktoré sú na strane rodičov, v rozhodnutí zároveň určí rodičom dieťaťa primeranú lehotu na úpravu ich rodinných a sociálnych pomerov tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa. V danom prípade súd ústavnú starostlivosť nad maloletou síce nariadil z dôvodov na strane matky ako jediného známeho rodiča maloletej, týmito dôvodmi však neboli nedostatočné rodinné alebo sociálne pomery matky, ale nedostatočný záujem matky vykonávať starostlivosť o maloletú riadnym spôsobom, teda subjektívne správanie sa matky voči dieťaťu. Preto súd matke maloletej lehotu na úpravu rodinných a sociálnych pomerov neurčil. Navyše súd poznamenáva, že určovať lehotu na zabezpečenie zmeny osobného prístupu rodiča k starostlivosti o maloleté dieťa považuje za absurdné a neúčelné. Ak rodič nemá záujem dostatočne sa starať o dieťa a jeho prístup k starostlivosti je laxný, len ťažko možno očakávať zmenu jeho prístupu v akejkoľvek súdom určenej lehote.

V zmysle ust. § 81 ods. 1 Zákona o rodine v spojení s ust. § 62 ods. 3 Zákona o rodine súd určil matke maloletej vyživovaciu povinnosť v minimálne zákonnej výške, nakoľko len v takomto rozsahu to odôvodňovali jej možnosti a schopnosti. Podľa ust. § 81 ods. 2 zákona o rodine matka je povinná výživné poukazovať zariadeniu, do ktorého bude dieťa umiestnené.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O. s. p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, pretože sa jedná o konanie, ktoré mohlo začať aj bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní od jeho doručenia na Krajský súd Banská Bystrica prostredníctvom podpísaného súdu (dvojmo).

Podľa ust. § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa ust. § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci

Podľa ust. § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.